

Els nous amos de la platja

L'acampada il·legal i incontrolada conviu, un estiu més, a Menorca, amb la realitat d'unes platges paradisiàques.

La cala nudista de Macarelleta, a la costa sud de Ciutadella, ofereix als visitants l'encís d'unes aigües de color blau turquesa envoltades d'un entorn paradisiàc. La platja es troba a poc més d'una milla de distància d'un altre racó verge del litoral menorquí, cala en Turqueta, que ha estat qualificada per l'editorial francesa Grands Voyageurs com una de les "100 platges més maques del planeta", en una llista que encapçalen les illes Seychelles i el Brasil. Tot aquest indret salvatge de la costa de Ciutadella, que inclou també les platges de Macarella i es Talaier, constitueix un indret privilegiat, que ha pogut fugir fins avui dels intents d'urbanització dels promotors, en alguns casos, com Macarella, gràcies a l'esperit conservacionista que han demostrat els propietaris. Això ha fet que aquest tros de la costa del ponent menorquí hagi esdevingut gairebé un emblema de la protecció del litoral i de l'ecologisme.

Al costat, però, d'aquesta imatge idíl·lica, les platges de la costa sud de Ciutadella, i d'altres, com Binigaus, al terme municipal des Migjorn Gran, conviuen amb altres realitats.

Malgrat els intents de les diferents administracions de posar fre a l'acampada il·legal, la caleta nudista de Macarelleta -i, en certa manera, també, la seva veïna Macarella- pateix, un estiu més, la invasió de les tendes de campanya, que porten, al mateix temps, brutícia i un evident risc d'incendi. El Servei de Protecció de la Natura de la Guàrdia Civil (Seprona), la Policia Nacional i la Policia Local tracten, en el marc de les seves competències, de controlar el fenomen, però sembla com si res no s'hi pogués fer.

La zona boscosa que envolta la platja ha esdevingut una mena de vedat particular d'aquests nous amos del litoral, que sovint encenen focs al bell mig de la platja, fan festes de nit i permeten als seus gossos moure's amb total llibertat, generalment a costa de la tranquil·litat de la resta de banyistes.

Gossos amollats envaeixen sovint les paradisiàques platges de la costa sud.

La situació és tan greu que les quatre administracions implicades -local, insular, autonòmica i estatal- van plantejar-se al començament de l'estiu la possibilitat de contractar guàrdies jurats per tal de fer més efectiu el control. Com passa des de fa més d'una dècada, els esforços i la bona voluntat expressada per les autoritats abans que hagi arrencat la temporada, s'han tornat a quedar en no res. El problema supera, any rere any, les administracions, que acaben donant-se la culpa l'una a l'altra i marcant el territori pel que fa a les competències que la llei els obliga a complir.

El problema no és menor a Binigaus, on també les tendes de campanya i els gossos amollats, sense cap tipus de control, han esdevingut un greu motiu de preocupació per a les autoritats.

La polèmica pel lliure accés a les cales s'ha fet present, un estiu més, a les platges del sud, malgrat l'esforç del Consell, que ha expropiat la servitud de pas dels camins que porten a algunes platges.

L'accés a Macarella i Macarelleta, a través de les finques rústiques de Torralba i Santa Anna, n'és un cas paradigmàtic. El Consell ha ocupat els terrenys per

adequar provisionalment el camí i desviar els cotxes cap a un pàrquing públic situat a dalt de la platja. El trànsit dels cotxes és controlat per un guàrdia de Tragsa, contractat pel Consell.

Al vigilant, però, li ha sortit competència, ja que la propietat, que ha interposat una contenció en desacord per la quantitat que ha rebut per l'expropiació dels seus terrenys, ha contractat també vigilància jurada. L'objectiu: convèncer els cotxes que no utilitzin el pàrquing públic i que facin servir, en canvi, el camí que porta al peu mateix de la platja, travessant la zona humida, molt més a prop de la zona de bany. L'únic inconvenient per als usuaris és que han de pagar els 5 euros que la propietat ha establert com a import del peatge per als turistes que arriben a la platja amb cotxe. La situació és gairebé surrealista, si més no ben curiosa, perquè de vegades els conductors dels vehicles han d'escoltar com un dels guàrdies els convida a entrar sense pagar mentre l'altre els sedueix perquè aparquin el cotxe a prop de la platja, això sí, després de pagar els 5 euros de rigor. La Guàrdia Civil ja ha pres mesures i ha denunciat la propietat per desviar els vehicles per dintre d'un barranc situat dins una Àrea Natural d'Especial Interès (ANEI).

El cas de Son Saura, on la propietat va reinstaurar el peatge fa només dies en protesta per les destrosses fetes a la finca per uns desconeguts, és diferent, ja que l'acord amb el Consell és imminent. De fet, ambdues parts confien a poder obrir un altre cop l'accés al públic a partir del proper dia 28.

El pas cap a altres dues platges, es Talaier i cala en Turqueta, ja està resolt, després que el Consell expropiàs els camins. No passa el mateix amb altres accessos, com el que porta a la Vall, a la costa nord de Ciutadella. El Fòrum Ciutadà Esquerra Unida - Els Verds va arribar fa dos diumenges fins a les barreres mateixes de la finca i, malgrat el peatge, va forçar l'entrada sense pagar de més de cent vehicles. La campanya que porta a terme aquest col·lectiu ha ajudat a mantenir viva la reivindicació d'accessos lliures.

Carles Marquès